

Datové podklady k PISA 2022 jsou za školy testované v ČR k dispozici v anonymizované podobě na našem webu <https://www.csicr.cz/cz/Mezinarodni-setreni/PISA/Datove-soubory-a-dotazniky/PISA-2022>.

Ve formátu excelovského souboru poskytujeme pro úroveň škol agregovaná a anonymizovaná data k výsledkům žáků a kontextovým údajům (viz příloha). Šetření PISA stejně jako další mezinárodní šetření mapující dovednosti žáků není primárně určeno pro poskytnutí podrobné zpětné vazby pro jednotlivé školy. Primárním cílem je celkový pohled na úroveň dosažených dovedností žáků celkově za ČR a za druhy/typy škol.

Celkový počet 430 škol tvořících reprezentativní vzorek škol za ČR byl vybrán mezinárodním konsorciem. Výběr byl obdobně jako pro všechny dřívější cykly PISA proveden tak, aby byl reprezentativní za druhy a typy škol, ve kterých studují patnáctiletí žáci. Mezinárodní konsorcium pracuje pouze s anonymizovanými údaji o školách, ze kterých je zřejmé, o jakých druh/typ školy se jedná, z jakého regionu a jaké velikosti školy je.

Šetření PISA svým zaměřením na patnáctileté žáky pro tento účel pracuje s rokem narození žáků. Pro cyklus PISA 2022 se jednalo o žáky narozené v roce 2006. V České republice je ve vzorku PISA přibližně polovina žáků studujících na úrovni 9. ročníku vzdělávání (základní škola a odpovídající ročníky víceletého gymnázia) a přibližně polovina žáků studujících na úrovni 10. ročníku vzdělávání (první ročník střední školy). Konstrukce vzorku škol vybraných za Českou republiku do šetření umožňuje porovnávat zjištění mezi druhy/typy škol navštěvovaných patnáctiletými žáky. Pro základní školy a víceletá gymnázia (nižší stupeň víceletého gymnázia) výběr vzorku PISA zohledňuje kraje České republiky.

Projekt PISA pracuje s reprezentativním vzorkem škol tak, aby zjištění bylo možné zobecnit na celou populaci patnáctiletých žáků a srovnávat je mezi jednotlivými zeměmi. Výběr vzorku škol probíhá v šetření PISA jako takzvaný dvoukrokový stratifikovaný výběr. V prvním kroku se vyberou jednotlivé školy, ve druhém jsou pak uvnitř těchto škol vybíráni žáci daného ročníku narození. Žáci jsou vybíráni napříč třídami. Školy se vybírají systematicky s pravděpodobností úměrnou jejich velikosti, která je v tomto případě určena počtem žáků. Větší školy mají větší pravděpodobnost být vybrány. V každé škole bylo do cyklu PISA 2022 zapojeno nejvýše 42 žáků. V menších školách byli zapojeni všichni žáci narození v roce 2006, ve větších školách byl proveden náhodný výběr žáků – anonymně ve speciálním softwaru, který dodalo mezinárodní konsorcium.

Aby zjištění PISA bylo možné zobecnit na celou populaci patnáctiletých žáků, pracuje se při analytickém zpracování dat s tzv. váženými daty. Pro žakovský soubor PISA 2022 za ČR to konkrétně znamená, že 8 400 testovaných žáků reprezentuje populaci 100 tis. patnáctiletých žáků.

Dále žadatel požaduje poskytnutí metodiky přepočtu bodových rozdílů na roky školní docházky.

V České republice je ve vzorku PISA přibližně polovina žáků studujících na úrovni 9. ročníku vzdělávání (základní škola a odpovídající ročníky víceletého gymnázia) a přibližně polovina žáků studujících na úrovni 10. ročníku vzdělávání (první ročník střední školy).

Hodnota 35,6 bodu byla na vážených žakovských datech vypočítána jako rozdíl mezi průměrným výsledkem matematické gramotnosti žáků spadajících ve vzorku PISA 2022 pro Českou republiku do 10. ročníku vzdělávání mínus průměrný výsledek matematické gramotnosti žáků spadajících ve vzorku PISA 2022 pro Českou republiku do 9. ročníku vzdělávání.

Rozdíl v bodovém výsledku zmíněných dvou skupin žáků je možné počítat pro každý nový cyklus šetření PISA, tedy každé tři roky.